

Interiors

Pere Duran

La cambra de mo

Joan Carreras i Péra

Vaig ascendir a la Mare de Déu del Mont per primera vegada l'estiu de 1977, de nit, a parlar de Verdaguer al jove de Maià de Montcal, convidat per mossèn Josep Sarola (a. c. s.), aleshores rector del poble. El vaig substituir aquell mateix any, el primer d'octubre, i vaig residir-hi vint anys. Era el Centenari de l'Atlàntida. Per això en els replecs de la memòria tinc els dos poemes -*L'Atlàntida* i el *Canigó*- lligats amb Maià i el vell santuari pirinenc. Acabàrem tard i en Cinto -que duia l'hostatgeria del santuari- m'oferí la cambra de mossèn Cinto. En tinc el moment gravat a la retina.

Verdaguer -quin pessigolleig quan hi pensava- descobrí aquell «niu d'àligues» el 25 de juliol de 1884 i l'endemà mateix a la nit hi va escriure a raig les Cobles a la Mare de Déu del Mont, que comencen: «Oh Mare de Déu del Mont / com tan alta en sou pujada / en un trono de penyals / dalt del cim de la muntanya...».

La cambra no devia ser gaire diferent de com la trobà el poeta l'estiu de 1884. S'hi accedia des de la sala per una porta de fusta massissa. Encara hi veig el llit de marqueteria olotina al fons a mà esquerra, i la finestreta davant la porta des d'on, traient el cap, es podia albirar el Canigó. Una tauleta de nit a la banda esquerra del llit, una prestatgeria d'obra a l'esquerra. Entre la porta i la finestra, una taula per escriure. Pulcra i vella, m'aparegué. Amb les parets emblanquinades i el terra de rústiques rajoles.

Recollit com un monjo, el poeta compongué en aquesta cambra poesies líriques i religioses i va plasmar en prosa poètica bellíssimes descripcions. Encara avui, ens serveix de guia; hi contemplà «la serralada del Pirineu, des de Puigmal fins a la mar» com una «renglera d'enormes muntanyes que des d'ací semblen dominades per l'ampli i alterós Canigó». També hi evocà episodis històrics del lloc. Ens va narrar amb impressionant realisme la formació d'una tempesta, va recollir tradicions i llegendes i va compondre alguns episodis del seu poema. «Veig el Canigó cara a cara» -escrigué a Jaume Collell- «i faig amb ell algunes enraonades». El Canigó apareixia als ulls del poeta «com una magnòlia immensa, que en un rebrot del Pirineu se bada». La imatge és tan exacta, que arriba a emocionar.

La cambra i la sala formen avui una unitat. Tal vegada s'ha guanyat en estètica, però s'hi ha perdut aquell regust d'intimitat que, tancada la porta, ens convidava a recordar-hi l'entrançable figura de mossèn Cinto.

ssèn Cinto